

Żywa legenda

Historie o duchach, nieszczęśliwej miłości i niezwykłych wydarzeniach z przeszłości przeżywają właśnie swój renesans. Mówią o nich książki, trasy tematyczne, słuchowiska i gry turystyczne. Opowieści sprzed wieków cały czas żyją, tworząc niezwykłą aurę tajemnicy.

Nie wszyscy wiedzą, że w [Skansenie Miniatur Szlaku Piastowskiego w Pobiedziskach](#) stoją figury mitologicznych bóstw słowiańskich, bajkowe postaci pojawiają się na [Makiecie Borówiec](#), a legendarne motywy stanowią istotną część widowisk prezentowanych latem w [Parku Dzieje](#). Podobnych akcentów wokół Poznania znaleźć można co niemiara.

Łapi-duchy

Największe emocje budzą legendy o duchach. Najśłynniejszy z nich – [Biała Dama](#) – spogląda na zwiedzających z obrazu na [zamku w Kórniku](#). Inna zjawy pojawia się na korytarzach [pałacu w Rogalinie](#). Przewodnikiem w grze terenowej [Królewski Śrem, czyli z Duchem od klasztoru do klasztoru...](#) jest widmo chciwego zakonnika. Ze zjawą można się też spotkać w samym sercu Wielkopolskiego Parku Narodowego. Grasuje tam upiór Stanisława Górki, pieniacza i hulaki, właściciela nieistniejącego zamku na [Wyspie Zamkowej](#). Dusza równie niegodziwego dziedzica Dąbrówki Leśnej pokutuje w lesie przy drodze do Kowanówka, gdzie w letnie wieczory można dostrzec błędne ogniki. W Przeźmierowie koło Toru Poznań rośnie nawiedzony las. Nocą słychać tam odgłosy werbli i wojskowych komend.

Historie miłosne

Romeo i Julia z Puszczy Zielonki – tak mówi się o nieszczęśliwych kochankach z [uroczyska Maruszka](#). Podobna historia samobójczej śmierci jest jedną z licznych legend o [krzyżu w Więckowicach](#) nad Jeziorem Niepruszewskim. Inne warianty wskazują, że miejsce jest mogiłą żołnierską lub grobem szlachcianki, pojawia się również wątek nawiedzonego wiatraku, a nawet... zatopionego orszaku weselnego. W wodach innego jeziora ([Skrzynka bądź Kociotek](#)) zakończyła się zimowa pogoń szwedzkiego oficera za szlachcianką z Pożegowa. Oboje wracają dziś jako zjawy, a skarb kobiety spoczął na zawsze na dnie. Zbiorniki wodne i rzeki często zamieszkiwały magiczne postaci. W Puszczykowie nad Wartą była to [rusałka](#), a w Jeziorze Lusowskim sympatyczny [jeziornik](#). Swojej legendy doczekało się nawet jeziorko w Parku Puchalskiego w Śremie. Ponoć wcześniej stał tam kościół, który zapadł się pod ziemię.

Sędziwe drzewa

Słynne [rogalińskie dęby](#) swe imiona zawdzięczają opowieści o polowaniu, która ma swoje zakończenie w czasach Mieszka I. Książę pojawia się też w [legendzie o polowaniu i dorodnym drzewie](#), do którego nawiązuje herb miasta Buk. Ciekawa jest historia nazwy [rezerwatu Klasztorne Modrzewie koło Dąbrówki Kościelnej](#). Podobno drzewa sadzili cystersi z Wągrowca, przywożąc szyszki z klasztoru na Świętym Krzyżu. Z kolei cysterkę z Owińsk na stokach [Dziewiczej Góry](#) miały hodować czerwca polskiego, z którego pozyskiwały czerwony barwnik. Od pożytecznego owada wzięła się później nazwa koloru, miesiąca i Czerwonaka. W samym Owińskach rośnie sędziwy [Dąb Bartek](#). Drzewo posadzono na rozkaz króla Władysława Jagiełły. Później pod dębem pojawił się sam Napoleon. Cesarz Francji miał też kosztować wody ze [studni koło Osowej Góry](#). Woda z tej studni, nazwanej jego imieniem, raz do roku ma smak szampana.

Na szlaku tajemnic

Wędrówkę tropem niezwykłych historii najlepiej rozpocząć na [Szlaku Legend Puszczy Zielonki](#). Jego trasa przebiega obok [tajemniczego słupa koło Zielonki](#) i nad brzegiem Jeziora Swarzędzkiego. [Wyspa](#) na tym jeziorze skrywa średniowieczny skarb. A kto odważny, niech odwiedzi [wąwóz w Babicy](#), gdzie podobno... straszy. Przy okazji w pobliskiej Wierzenicy usłyszymy legendy o świętym Mikołaju i rycerzu Wierzanie. Spacerując po Obornikach można spotkać [figury Olgi Łuczniczki i Doktora Wedelicjusza](#). Z czasem pojawiają się kolejne postaci tworząc Szlak Zaczarowanych Miejs. Tym samym Oborniki idą w ślady Mosiny, gdzie stoi figura słynnego [Eleganta](#). Legendą owiana jest też inna rzeźba – Madonna, która przypłynęła Wartą do pobliskiego [kościółka w Rogalinie](#). Do kolejnej figury – [pomnika Siewcy z Lubonia](#) – przylgnęła z kolei opowieść o znakomitym rolniku w

wielkim kapeluszu. Kolejne historie wiążą się z [Pałędziem](#) (o bitwie z Krzyżakami), Chybami (o zbójcu Chwale Magnusie) albo z terenami poligonu Biedrusko: o nawiedzonym dębie koło Glinna, o rybach z kościoła w Chojnicy albo o ukrytych skarbach w Łagiewnikach.

Jeśli chcecie poznać legendy okolic Poznania, zajrzyjcie do tych książek

(w większości dostępnych bezpłatnie w formie elektronicznej):

Łukasz Bernady *Baśnie doliny Samy*

Piotr Basiński [Co w trawie piszczy. Legendy i opowieści parków krajobrazowych Wielkopolski](#)

Renata Laskowska (red.) [Czerwonackie legendy](#)

Anna Małyszka *Jak powstało Jezioro Swarzędzkie... Legendy, podania ze Swarzędza i okolic*

Teresa Radziszewska (red.) [Legendy Puszczy Zielonki](#)

Artur Ruducha [Legendy śremskie na wesoło](#), *Legendy śremskie na wesoło 2*

Krzysztof Budzyń [Legendy ze Śremu i okolic](#)

Łukasz Bernady (red.) *Zaczarowane miejsca. Obornickie podania, powiastki i gawędy*

Łukasz Bernady (red.) *Zaczarowana okolica. Dwanaście podań i legend z obornickich wiosek*

[Przewodnik niedzielnego pogromcy duchów i nie tylko. Szlakiem legend powiatu poznańskiego](#)

Piotr Basiński

Poznańska Lokalna Organizacja Turystyczna